

katerih ne sme žaliti, ako neče zakriviti krive prisege. Tako pa so se družile za zatoženca nevarnosti angleškega obravnavanja z onimi avstrijskega, akoravno ga je Angleška izročila le v zaupanji, da se bode tukaj sodil po potu pravice. Ako bi se zavrgli vsi drugi razlogi ničnosti, kar pa nikakor ne pričakujem, stavljenje vprašanja samo bode visoki kasacijski dvor pripravilo do tega, da bode uničil rzsodbo in izročilo proces drugi sodnji.“

(Konec prihodnjič.)

Je li ima terjatev, naznanjena pri zapuščinskeje obravnavi in od dediča priznana, samostalen tožben naslov? Sme se li mladoletnost domnevati? Kdo mora dokazati ugovor maloletnosti?

Alojzija B. uložila je zoper Josipa H. dediča po Alojziji B. tožbo zastran 1000 gld. z obresti; katero terjatev je toženi Josip H. pri zapuščinskeje obravnavi za pravo in resnično spoznal. Toženi ugovarja, da do priznanja pri zapuščinskeje obravnavi nema samostalnega tožbenega naslova; na dalje, da je bil za sklepanja izvirne pogodbe maloleten.

Sodnija v Z. ustregla je zahtevanju tožnice iz sledečih

razlogov:

Iz zapuščinskega zapisnika po Alojziji B. de praes. 7. oktobra 1876 l. št. 5061 kot iz javne listine je dokazano, da je zapuščinski dolžnik, ob jednem tudi dedič Jože H. terjatev zapustnice Alojzije B. v znesku 4000 gld., katere ima pri njem na podlagi pogodbe od 19. junija 1869 iskati kakor tudi obresti od te glavnice od 23. januarja 1876 za istinito in pravoveljavno spoznal.

Iz prisojilne listine do 27. oktobra 1877, št. 5061 je na dalje kakor iz javne listine dokazano, da se od te terjatve delni znesek od 1000 gld. tožnici Alojziji K. kot dednici po Alojziji B. prisodil. — Ker tožnica na podlagi teh listin od Josipa H. njej prisojen znesek od 1000 gld. z obresti od 23. januarja 1876 začenshi, vred terja, toženec pa oporeka, da je zavezan to plačati in ugovarja,

da se na to, da je pri razpravi po Alojziji B. to terjatev priznal, opira naslov tožničnega zahtevanja, navstane prašanje, eksistirali s tem samostalni tožbeni naslov, da je zapuščinski dolžnik pri zapuščinski razpravi to terjatev priznal, ali pa mora tožnica dokazati izviren naslov terjatve do zapuščine, da navstane s tem, da prizna zapuščinski dolžnik terjatev, spadajočo k zapuščini, dedičem samostalen tožben naslov, kar se ne da oporekati; — kajti po priznanji navstane novo pravno razmerje med dedičem in zapuščinskim dolžnikom, utemeljeno z novacijo, ker ostane pravni uzrok (razlog), kakor je preje veljal med zapustnikom in dolžnikom, s tem nespremenjen, da je dolžnik obstoječo terjatev priznal. Kajti s tem, da je dednica pri zapuščinskej razpravi terjatev zapustnika navela kot aktivno imovino in je to terjatev zapuščinski dolžnik za pravo in istinito priznal, navstane nova pogodba, obsegajoča vse lastnosti veljavne pogodbe, katera ima tedaj nov in veljaven praven razlog terjatve in tedaj tudi tožben naslov. (§. 861, 869, 1376. o. drž. zak.

Ker je tedaj tožnica na podlagi zapuščinskega zapisnika dokazala, da je toženec kot zapuščinski dolžnik terjatev iz pogodbe dd. 9. junija 1869, spadajočo k zapuščini Alojzija B. za pravo in istinito priznal, dokazala je s tem vse momente, potrebne za novacijo. S tem pa je utemeljen pravni razlog tožbe in tedaj odpade za isto dokaz izvirnega naslova terjatve. Za tega delj se je moralo njeno tožbeno zahtevanje v polnej meri uslišati, ker je toženec pri zapuščinski razpravi po Alojziji B. tudi obrest, tekoče od 23. januarja 1876 priznal, in se tedaj obnovna pogodba (novacija) tudi na te ozira §. 1376 obč. drž. zak.

Iz tu navedenega je pa tudi ugovor zatoženca, da je bil pri sklepanji te pogodbe dd. 19. junija 1869 še maloleten, — ne glede na to, da ni bila ta okolnost dokazana — irrelevanten, in se ne more nanj ozirati, ker je ta pogodba s tem, da je pozneje to terjatev priznal, svojo veljavo zgubila.

Kar se slednjič ugovora kompenzacije zadeva, se mora tudi glede iste zatoženec zavrniti zaradi nedostatka gotovosti (liquidität) (§. 1438 obč. drž. zak.), kajti, akopram je tožnica pritrčila, da je Alojzija H. v dolžnem pismu dd. 11. majnika 1859 priznala, da dolžuje tožencu, tožnici in Ludoviku H. 2100 gld. za to, ker so jej prepustili premično imovino, spadajočo k očetovej zapuščini,

ter se zavezala to svoto od 11. maja 1859 v štirih enakih letnih obrokih plačati, na dalje, ako se tudi pritrди, da se je s prisojilno listino od 3. avgusta 1860, št. 3930 iz omenjenega dolžnega lista še ostali znesek od 1000 gld. tožencu prisodil, s tem terjatev nikakor še ni izkazana, ker se iz vsega tega le razvidi, da je imela v začetku tudi tožnica pravico do tožbe iz tega predmeta, in da je bil ostanek terjatve iz dolžnega pisma dd. 11. maja 1859 tožencu prisojen. S prisojilom terjatve pa nikakor ni dokazan obstanek in izkazljivost terjatve, in to tem bolj, ker je iz zapuščinskega zapisnika dd. praes. 7. oktobra 1876 dokazano, da ista še ni bila od interesentov ugotovljena ter da so celo tožbo na lastninsko pravico do iste prepustili posebnej pravdi.

Druga instanca pa je potrdila razsodbo prve instance iz sledečih

razlogov:

Glede na to, da se je zatoženec s tem, da je v ugovoru priznal istinitost in poteklost iztožene terjatve, v zapuščinskem zapisniku po Alojziji B. samostalno zavezal, in da je tožnica tem bolj odvezana od dokaza, kako navstala je ta terjatev, ker toženec ni trdil, da se terjatev zapustnice do njega iz pogodbe dd. 19. junija 1869 l. na neveljaven praven naslov opira ali pa da se naj iz družih razlogov za nedolg smatra — glede na to, da se maloletnost stranke pogodbe sklepajoče od začetka ne domneva, ampak jo v nasprotnem slučaju temveč tisti mora dokazati, kdor jo v svojo korist trdi, da je tedaj v tem slučaju moral toženec dokazati, da je bil za sklepanja pogodbe dd. 19. junija 1869 še maloleten, kar tožnici oporeka, kateri dokaz pa je on opustil; — glede na ugovor tožencev, ki je pa omenjen še le v apelaciji, da je mogla tožnica le sodno uloženje tega dolga, nikakor pa ne plačila zahtevati, se pa po §. 257 obč. drž. zak. ne more ozirati, — slednjič glede nedopustljivosti kompensacije, sklicevaje se na dotične razloge omenjene v prvej sodnej razsodbi, morala se je sodba prve instance v polnej meri potrditi ter ta pritožba zavreči, pritožniku pa se po §. 24 in 26 zakona od 16. maja 1876, št. 64 drž. zak. naloži, da plača prizivne stroške.

Revizija se ni naznanila.